

We are the champions

Åland och Jakobstad ligger nästan så långt från varandra som det är möjligt i Svenskfinland. Ändå har de två körerna Ålands Projektkör och Tonfallet funnit varandra och håller nu på och repeterar inför sitt andra samarbetsprojekt "Tribute to Queen".

De två körerna övar på var sitt håll, men träffades för en samövningshelg i Åbo i oktober. Det var stenhårt arbete från morgon till kväll, men den goda stämningen och den stora iveren att skapa något stort tillsammans var påtaglig. Vid lördagskvällens middag fortsatte sjungandet och den goda stämningen. Att sådana här projekt ger mycket mera än de tar i kraft och tid står helt klart.

–Jag har sjungit i Tonfallet sedan 1979, och de övningar jag missat är nog lättträknade och det var självklart att jag ville vara med i det här projektet, säger Kristine Kock.

Både hon och Lise-Marie Vikman, som sjungit i kören tio år, säger att det var den varierande och annorlunda repertoaren som fick dem att välja just Tonfallet. Queen har de inte sjungit tidigare i kören, men i våras tjuvstartade de projektet genom att avsluta vårkonserten med Bohemian Rhapsody.

– Det blev stående ovationer så det bådar ju gott, säger Kristina.

Tonfallet har fått många nya medlemmar, varav många män, de senaste åren och är nu över 30 korister. I Ålands Projektkör sjunger omkring 80 sångare så totalt är det en megakör på cirka 110 sångare som stämmer upp 24 av Queens största hits.

Och inte nog med det, med sig på scenen kommer de att ha musiker och dansare från musikalen We Will Rock You på Cirkus i Stockholm. Att biljetterna till Ålandskonserterna sålde slut redan innan de hann marknadsföra det hela säger ju en del. Nu har en extra konsert bokats in i Alandica, och totalt ges den sex gånger.

För A Tribute to Queen har Queen-experten Bertil Andersson från Åland, Tonfallets dirigent Jan Holmgård från Jakobstad och Mikael Ottosson, kapellmästare för We will rock you, hjälpts åt att arrangera låtarna som framförs. Dirigent är Johanna Grüssner.

I konserterna på Åland medverkar också de åländska solisterna Annika Sjölund, Elin Manselin, Carola Larsson, Tony Wikström, Leonarde Brändström, Johnny Ahlström och Torgny Stjärnfelt.

I de österbottniska konserterna medverkar Geir Rönning som gästartist. Soloartisterna kommer att väljas ut genom auditions i februari.

De närmare 100 sångarna samlades i församlingshemmet Aurelia i Åbo i oktober. Längst fram bakom flygeln skymtar Johanna Grüssner.

Johanna Grüssner leder den stora kören genom Queens stundom väldigt utmanande musik.

Det första projektet var mer jazzbetonat, med Duke Ellingtons musik, och att det då blev samarbete var något av en slump. Projektkören hade anlitat Jakobstadsmusikern Patrick Wingren som kapellmästare i sitt Ellington-projekt och han råkade veta att Tonfallet också sjungit Ellington-låtar.

Den första gemensamma konserten hölls i Runebergssalen i Jakobstad i maj 2010, den andra i Jomala lite senare och dessutom gjorde köreerna sin Ellington-konsert på sångfesten i Åbo juni 2011.

Alla konserterna mottogs positivt av både recensenter

och publik, och körmedlemmarna trivdes därtill ypperligt i varandras sällskap så det var liksom självklart att samarbetet skulle fortsätta.

Ellington-projektet var också det första för Ålands Projektkör, som uppstod sommaren 2008 då Dennis Jansson behövde en kör till för Rock-Off festivalen. Kören skulle sjunga *O Fortuna*, första satsen ur Carl Orffs *Carmina Burana* till Johan Holländers magnifika fyrverkerier. Den 26 juli vid midnatt dirigerade Johanna Grüssner 60 sångare i svarta huvor till TV4:s midibakgrund, bomber och granater och där föddes projektkören.

Johanna insåg att hon hade något på gång, och hösten 2008 startade www.projektkoren.ax där åländska amatörångare fick provsjunga för att medverka jazzprojektet med musik av amerikanske kompositören och arrangören Duke Ellington. Ellingtons musik låg nära till hands för jazzsångerskan Johanna.

På övningshelgerna gäller hårt jobb i många intensiva timmar.

När det sedan blev klart att det skulle bli ett nytt projekt genomförde Projektkörens styrelsen en omröstning bland medlemmar. Röstningens och styrelsens resultat var helt enigt: de ville sjunga musik av rockgruppen Queen. Johanna var till en början lite skeptisk. Hon hade själv aldrig sjungit något av Queen och var inte närmare bekant med musiken. Men de gjorde ett kortare engagemang på Ålands idrottsgala och där blev Johanna övertygad om att Queens musik passar väldigt bra för kör.

- Queens repertoar innehåller en oerhörd bredd av stilar, allt från lugna klassiska melodier till feta fartfyllda rivjärn som får håren att resa sig, säger Sune Carlsson, ordförande för Ålands Projektkör och den praktiska drivkraften i kören.

Sådan musik och en sådan konsert kräver en stor blandad kör och det var självklart att Tonfallet skulle tillfrågas.

Tonfallet var inte sena att haka på. Dirigenten Jan Holmström var ute på duvjakt och hade småtråkigt på passet när Johanna ringde, så han var inte svårövertalad.

- Det visade sig att det fanns en stor Queen-anda i kören,

och vi tjuvstartade lite genom att sjunga Bohemian Rhapsody på vårkonserten. Det här kommer att bli bra.

De båda köerna jobbar på lite olika sätt. Eftersom Projektkörens dirigent bor i Stockholm har de övningshelger ungefär var tredje vecka, och de övar själva in stämmor efter ljudfiler hemma.

Tonfallet träffas varje vecka, men å andra sidan övar de också in annan repertoar, till exempel till den julkonsert de haft i Jakobstad nu före jul.

-Den här samövningshelgen har varit superbra. Nu får vi den där känslan av hur det mäktigt det låter då vi sjunger alla tillsammans, massan. Och det blir bra! säger Lise-Marie Vikman.

Hur det kommer att låta med orkester och solister kommer de inte att få reda på före strax före konserterna på Åland då de kommer att öva tillsammans hela gänget för första gången.

Anne Sjökvist

Sjungandet fortsatte med oförminskad styrka på kvälls-sitsen fast koristerna haft hårda övningar hela dagen i Åbo. Det gäller att ta tillfället i akt vid de sällsynta samövningarna.

Sune Carlsson, Ålands Projektkörs ordförande och verkliga eldsjäl (längst t.h.), hälsade välkomna till kvälls-sitsen och utbringade en skål för det fruktbara samarbetet mellan vänkörerna.

A TRIBUTE TO QUEEN

Konserter i Alandica, Mariehamn
 14 april kl 15 Extrainsatt
 14 april kl 18 Slutsåld
 15 april kl 15

Kristinahallen Kristinestad
 20 april kl 19

I Runebergssalen Jakobstad
 21 april kl 19

Biljetter till konserterna i Mariehamns säljs via www.alandica.ax och biljetterna till konserterna i Kristinestad och Jakobstad säljs via www.netticket.fi.

Thérèse Karlsson och Johanna Grüssner var skolkompisar i gymnasiet, men sedan tog deras olika musiksmak dem i olika riktningar. Thérèse blev klassisk opera-sångerska medan Johanna har satsat mest på jazzen. I Ellington-projektet deltog Thérèse som solist och då fick de äntligen jobba ihop.

- Det var en väldigt nyttig påminnelse för mig att se glädjen och direktheten hos de som håller på med musik utan att ha det som arbete, säger hon.

När Projektkören for till Åbo passade de på att se *Les Misérables* på Åbo svenska teater, där Thérèse har en stor roll, och hon deltog sedan i kvällsmiddagen. Här framför Johanna och Thérèse en av de sånger de brukade sjunga tillsammans när de gick i gymnasiet.

Johanna är drivkraften

Initiativtagare till och drivkraften bakom Ålands Projektkör är Johanna Grüssner, välkänd sångerska och kördirigent.

Tanken med Projektkören är att medlemslistan förändras beroende på projekt. Duktiga körsångare på Åland kan hoppa med i projekt som tilltalar just den gången.

- På det sättet finns alltid nya mål, nya idéer, ny musik och nya vänner. Själv är jag en projektmänniska som gärna vill ha tydliga mål och se resultat, så detta passar mig perfekt, säger Johanna.

Projektkören passar henne också för att den kan kombineras med hennes solokarriär.

- Det känns skönt att veta att kören inte står och faller med mig utan det går bra att ta in en annan dirigent för ett projekt om jag är upptagen med annat.

Själv är hon ju framför allt jazzsångerska. Hon hade aldrig sjungit någon Queen-låt, och var först inte särskilt tilltalad av tanken att jobba just Queens musik, men hon ändrade åsikt under ett engagemang på Ålands idrotts-gala. Hon insåg att det är musik som passar väldigt bra för kör.

Eftersom Johanna bor i Stockholm numera är övningarna upplagda så att de åländska koristerna arbetar mycket på egen hand med hjälp av noterna och stämfilerna på hemsidan. Ungefär var tredje lördag kommer Johanna till Åland och då är det intensiva övningar som gäller.

- Det kräver ju en viss nivå av sångarna, men det fungerar jättebra. När jag inte behöver bekymra mig om stämmorna kan jag fokusera på dynamik, nyanser, rytmer och sådant istället, finslipa detaljerna helt enkelt.

Johanna beviljades ett ettårigt arbetsstipendium från Kulturfonden i år, och är nu ledig från all undervisning.

- Det är fantastiskt, jag har fått tillbaka gnistan nu när jag inte behöver sköta mitt eget musicerande vid sidan av undervisandet.

- Ett tag förra vintern var jag nära att sluta med musiken helt och hållet. Men så damp det här stipendiet ner och jag ser det som ett tecken på att jag ska fortsätta. Nu finner jag glädje igen i att uppträda på jazzklubbar och festivaler. Och nu kan jag satsa på egna konserter igen. Också det här körledarskapet är jätteroligt. Jag får så mycket själv av att leda den här kören.

ANNE SJÖKVIST

Johanna Grüssner utbildade sig till jazzsångerska vid Berklee College of Music i Boston (1996) och Manhattan School of Music i New York (1998). Hon har erhållit ett antal priser och utmärkelser för sina insatser som pedagog bland annat för skolbarnen i Bronx. Sedan 2001 är hon bosatt i Stockholm där hon frilansar som sångerska, dirigent och pedagog.